

Historia linii

SAXKA i AHXAMK-WM

Kiedy po raz pierwszy na świecie użyto systemu SAXKA - trudno powiedzieć dokładnie. Nokia Cables w latach 60-tych już robiła próby napowietrznej skrętki kablowej SN ze stalowa linka nośna o nazwie SAMKA. Pierwsze linie napowietrzne SAXKA i potem SAXKA-W zrealizowała Nokia Cables w połowie lat 70-tych. Pod koniec lat 70-tych powstała ziemna wersja tej skrętki o nazwie WISKI (zamiast stalowej linki nośnej, dla podparcia przekroju zwarciovego wiązki i wyrównywania potencjałów podstacji zastosowano gołą linkę Cu - 35mm² dla przekrojów WISKI do 3x185+35Cu i 70mm² dla przekroju WISKI 3x240+70Cu).

Z połączenia wiązek SAXKA-W i WISKI powstała generacja wiązek uniwersalnych "Multi-Wiski" z pokrywaną HDPE i wzdłużnie uszczelnianą stalową linką nośną o nazwie AHXAMK-WM, czyli SAXKA-WM. Pierwsze linie powstały na poziomie 1985r.

Na całość zjawisk kablowych trzeba spojrzeć od strony rozwijającej się technologii polimerów. Pierwsza synteza polietylenu miała miejsce w Niemczech w 1898 roku (!). W latach 1933/35 technologie te 'popchnęli' Amerykanie. W 1939 roku rusza produkcja przemysłowa LDPE. W latach 1951/53 użyto katalizatorów i zaczęto produkować HDPE. W 1957r Philips został uratowany od bankructwa związanego z produkcją HDPE dzięki szalowi "hula-hoop" jaki opanował USA, a w 1976 roku w Niemczech produkuje się już LLDPE i MDPE i opanowywana jest produkcja polietylenu usieciowanego jako podstawowego materiału izolacyjnego kabli.

Z tego widać wyraźnie, że Nokia Cables była w czołówce producentów stosujących nowe technologie do produkcji kabli. Na początku była Nokia Cables, potem NK Cables and Systems Oy, Pirelli Cables and Systems Oy, a obecnie Prysmian Cables and Systems Oy - tak płynnie kapitał, a kablownie w Finlandii te same tyle, że ciągle unowocześniane. Nokia Cables z następcami zbudowała w świecie tysiące kilometrów linii typu SAXKA (Finlandia, całe ZSRR, bliski i daleki wschód, Polska i inne kraje - praktycznie zrealizowano je we wszystkich strefach klimatycznych - podobnie jak swoje niskonapięciowe rozwiązanie skrętki AMKA ze stalowa linka nośną.

AMKA i SAXKA należą do systemów ABC Nokia Cables, zaś niskonapięciowy AsXS to kopia samonośnego systemu szwedzkiego "four core".

W Polsce pierwsza linia napowietrzna SAXKA została wybudowana w 1994r na terenie Wigierskiego Parku Narodowego (ZE Białystok), zaś pierwsza linia z wiązką uniwersalną AHXAMK-WM(SAXKA-WM) posłużyła w roku 2003 do przekroczenia rzeki Kłodawy w Żukczynie k/Tczewa (jedno z przęseł ma 145m!).

PPHU TRANZEX S-ka z o.o.
44-100 Gliwice, ul. Daszyńskiego 56
tel.: 32.231-26-17, 32.231-41-64
fax automatyczny 32.331-36-06
www.tranzex.com.pl
tranzex@tranzex.com.pl

ENERGETAB 2000 - BRĄZOWY MEDAL za technologię budowy linii średnich napięć w systemie SAXKA
ENERGETAB 2007 - SREBRNY MEDAL PSE S.A. za opracowanie i wdrożenie technologii projektowania i budowy
KABLOWYCH LINII UNIWERSALNYCH SN z przewodami w pełnej izolacji i stalową linką nośną